

ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຜົນກະທົບຕໍ່ສຸຂະພາບໃນ ສປປ ລາວ

1 ພາວະໂລກຮ້ອນ

2 ທາດອາຍເຮືອນແກ້ວເກີດມາຈາກໃສ?

- ກິດຈະກຳຂອງມະນຸດ**
- # ການປ່ອຍທາດອາຍເຮືອນແກ້ວທາງກົງ: ຈຸດເຜົາຂີ້ເຫຍື້ອ ຫຼື ການນຳໃຊ້ລົດທີ່ເຄື່ອງຈັກເຜົາໄໝ້ນຳມັນກໍ່ໃຫ້ເກີດທາດອາຍເຮືອນແກ້ວເຊັ່ນ ທາດອາຍຄາບອນໄດອອກໄຊ (CO₂), ທາດອາຍໄນຕຣັດອອກໄຊ (N₂O) ແລະ ທາດມີເທນ (CH₄).
 - # ການປ່ອຍທາດອາຍເຮືອນແກ້ວທາງອ້ອມ: ນຳໃຊ້ໄຟຟ້າ, ຜະລິດອາຫານ ແລະ ຜະລິດຕະພັນຕ່າງໆ, ຖິ້ມຂີ້ເຫຍື້ອ ແລະ ທຳລາຍປ່າໄມ້.
- ເກີດຂຶ້ນຕາມທຳມະຊາດ**
- ອາຍນ້ຳຕາມບັນຍາກາດສິ່ງຜິດປົກກະຕິການເຮືອນແກ້ວ 36-70%
 - ຄາບອນໄດອອກໄຊສິ່ງຜິດປົກກະຕິການເຮືອນແກ້ວ 9-26 %
 - ມີເທນສິ່ງຜິດປົກກະຕິການເຮືອນແກ້ວ 4-9 % ແລະ
 - ໂອໂຊນສິ່ງຜິດປົກກະຕິການເຮືອນແກ້ວ 3-7%

ຜົນກະທົບຂອງໂລກຮ້ອນ/ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງ

	ການແຜ່ລະບາດຂອງພະຍາດຕິດເຊື້ອອຸບັດໄພ: SARS, ພະຍາດໄຂ້ຫວັດສັດປີກ, ໄຂ້ຫວັດໄຫຍສາຍພັນໃໝ່ 2009		ການລະບາດຂອງພະຍາດທີ່ເຄີຍຄວບຄຸມໄດ້ໃນອາດິດ: ພະຍາດໄຂ້ຍຸງລາຍ, ພະຍາດໄຂ້ມາລາເຣຍ,
	ພະຍາດທີ່ພົວພັນກັບນ້ຳ: ພະຍາດຖອກທອງ, ພະຍາດອາຫານເປັນພິດ, ໄຂ້ທໍລະພິດ, ແລະ ພະຍາດທ້ອງບິດ.		ຂາດໄພຊະນານການ: ນຳໜັກກຳ, ເຕັຍ ແລະ ຈ່ອຍ
	ການຊຶມເຊື້ອແມ່ກຳຝາກ: ເຊື້ອໄປໄມ້ໃນຕັບ, ພະຍາດໄປໄມ້ໃນເລືອດ, ພະຍາດຂາຊ້າງ		ສຸຂະພາບແມ່ຍິງ ແລະ ເດັກນ້ອຍ: ພະຍາດຖອກທອງ, ໄຂ້ມາລາເຣຍ, ພະຍາດໄຂ້ຍຸງລາຍ ແລະ ພະຍາດໄປໄມ້ໃນເລືອດ, ພະຍາດຊຶມເຊື້ອ
	ພະບາດລະບົບຫາຍໃຈ: ການອັກເສບຂອງລະບົບຫາຍໃຈຮຸນແຮງ, ເກີດພູມແພ້, ໂລກຫອບຫິດ, ອັກເສບປອດ, ຊຶມເຊື້ອປອດ		ໂລກຈິດ: ເກີດຄວາມຄຽດ, ໂລກຊຶມເສົ້າ
	ຄື້ນຄວາມຮ້ອນ: ຮ່າງກາຍອ່ອນເພີ່ມ, ເມື່ອຍ ແລະ ເສຍຊີວິດດວຍລິມແດດ		ໃຜເປັນກຸ່ມທີ່ມີຄວາມສ່ຽງສູງຕໍ່ຜົນກະທົບຂອງການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ? ກຸ່ມທີ່ມີຄວາມສ່ຽງສູງແມ່ນ ຜູ້ເຖົ້າ, ແມ່ຍິງ, ເດັກນ້ອຍ ແລະ ຄົນທີ່ມີພະຍາດປະຈຳຕົວ

3 ສາເຫດພາວະໂລກຮ້ອນເກີດມາຈາກໃສ?

ຍ້ອນລັງສີ ອິນຟຣາເຣດ ທີ່ສະທ້ອນກັບຈາກໜ່ວຍໂລກຄືນສູ່ບັນຍາກາດ ສ່ວນຫຼາຍຖືກທາດອາຍເຮືອນແກ້ວ ແລະ ເຜື້ອດູດຊັບແລ້ວສະທ້ອນຄືນຫາໜ້າໂລກ ແລະ ເຮັດໃຫ້ໜ້າໂລກ ແລະ ຊັ້ນລຸ່ມໆຂອງບັນຍາກາດຮ້ອນຂຶ້ນ. ທາດອາຍເຮືອນແກ້ວປະກອບມີທາດ ຄາບອນໄດອອກໄຊ (CO₂), ທາດອາຍໄນຕຣັດອອກໄຊ (N₂O) ແລະ ທາດອາຍມີເທນ (CH₄). ໃນຈຳນວນທາດອາຍເຮືອນແກ້ວ 3 ທາດນີ້ ແມ່ນທາດ ຄາບອນໄດອອກໄຊ (CO₂) ສາມາດດູດຊັບລັງສີ ອິນຟຣາເຣດ ໃຫ້ກັບສູ່ໜ້າໂລກ ຫຼາຍກວ່າໝູ່.

ຍຸດທະສາດແຫ່ງຊາດດ້ານການປັບຕົວຕໍ່ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດຂອງຂະແໜງການສາທາລະນະສຸກ

ຍຸດທະສາດທີ 1: ພາວະຜູ້ນຳ ແລະ ການປົກຄອງ	ອົງປະກອບທີ 1: ພາວະຜູ້ນຳ ແລະ ການປົກຄອງ	ຍຸດທະສາດທີ 4: ຄວາມທົນທານຕໍ່ກັບສະພາບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຄວາມຍືນຍົງຂອງເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງ	ອົງປະກອບທີ 6: ຄວາມທົນທານຕໍ່ກັບສະພາບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຄວາມຍືນຍົງຂອງເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງ
ຍຸດທະສາດທີ 2: ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງທາງດ້ານການຈັດຕັ້ງ ແລະ ຄວາມສາມາດຂອງພະນັກງານ	ອົງປະກອບທີ 2: ການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງທາງດ້ານການຈັດຕັ້ງ ແລະ ຄວາມສາມາດຂອງພະນັກງານ	ຍຸດທະສາດທີ 5: ການສະໜອງການບໍລິການ	ອົງປະກອບທີ 7: ການຄຸ້ມຄອງປັດໃຈສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ກະທົບໃສ່ສຸຂະພາບ
ຍຸດທະສາດທີ 3: ລະບົບຂໍ້ມູນຂ່າວສານ	ອົງປະກອບທີ 3: ການປະເມີນຄວາມບອບບາງ, ຄວາມສາມາດ ແລະ ການປັບຕົວ ອົງປະກອບທີ 4: ການເຊື່ອມສານການຕິດຕາມຄວາມສ່ຽງ ແລະ ລະບົບເຕືອນໄພ ອົງປະກອບທີ 5: ການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ສຸຂະພາບ	ຍຸດທະສາດທີ 6: ການເງິນສາທາລະນະສຸກ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ	ອົງປະກອບທີ 8: ການສ້າງແຜນງານສາທາລະນະສຸກຈາກຂໍ້ມູນການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດທີ່ແຈ້ງໃຫ້ຮູ້ ອົງປະກອບທີ 9: ການກະກຽມ ແລະ ຄຸ້ມຄອງເຫດການສຸກເສີນ
			ອົງປະກອບທີ 10: ການເງິນສາທາລະນະສຸກ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ

ໂຄງການຊ່ວຍເຫລືອດ້ານວິຊາການເລກທີ 8898: ເພີ່ມຄວາມສາມາດໃນການປັບຕົວໃຫ້ຂະແໜງສາທາລະນະສຸກຕໍ່ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດໃນປະເທດເຂດລຸ່ມແມ່ນ້ຳຂອງ

Contact
Department of Hygiene and Health Promotion, Ministry of Health
Ban Simeuang, Sisattanak District, Rue Simeuang, Vientiane Capital, Lao PDR
Tel and Fax: (856-21) 222625
Website: www.moh.gov.la

